

GÜVENLİK VE SAVUNMA STRATEJİLERİ UYGULAMA VE ARAŞTIRMA
MERKEZİ AYLIK BÜLTENİ

MAYIS 2025

19 MAYIS ATATÜRK'Ü ANMA, GENÇLİK VE SPOR BAYRAMI

19 Mayıs 1919, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş sürecinin başlangıcı olarak, milli mücadelemizin temellerinin atıldığı dönüm noktasıdır. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Samsun'a çıkarak başlattığı bu hareket, Türk milletinin bağımsızlık ve özgürlük azmini dünyaya ilan ettiği önemli bir gün olmuştur. Bu anlamlı tarih, ülkemizin geleceğini şekillendiren iradenin sembolü olarak her yıl büyük bir gurur ve coşkuyla anılmaktadır.

Gençlik ve Spor Bayramı olarak da kutlanan 19 Mayıs, Atatürk'ün gençlere olan güveninin ve emanetinin ifadesidir. Gençlerimizin ülkemizin kalkınmasında ve çağdaş uygarlık seviyesine ulaşmasında taşıdığı önemin bilinciyle, onların fiziksel ve zihinsel gelişimlerine yönelik çalışmalarımızı artırmak, milli değerlerimize sahip çıkan bireyler yetiştirmek temel hedeflerimiz arasındadır. Bu özel gün, gençlerimize cesaret, kararlılık ve sorumluluk bilinci aşlamak için büyük bir fırsat sunmaktadır.

İstinye Üniversitesi GÜVSAM olarak, 19 Mayıs'ı kutlarken Atatürk'ün "Beni Türk gençliğine emanet ediniz" sözünün anlam ve önemini daima hatırlıyor, gençlerimizin eğitimine, sporuna ve kültürel gelişimine destek vermeye devam ediyoruz. Bu anlamlı günü, milli birlik ve beraberlik duygularımızı pekiştirerek, ülkemizin aydınlık yarınlarına olan inancımızı tazeleyerek kutluyoruz.

UKRAYNA-RUSYA KRİZİ VE İSTANBUL GÖRÜŞMELERİ

Mayıs 2025 itibarıyla, Rusya ile Ukrayna arasındaki çatışmalar uluslararası gündemin en önemli maddelerinden biri olmaya devam etmektedir. Savaşın başladığı ilk günden bu yana süregelen gerilim, tarafların askeri faaliyetlerini artırması ve karşılıklı kayıpların büyümesiyle daha da şiddetlenmiştir. Bölgede yaşanan insani kriz derinleşirken, diplomatik çabalar ise savaşın sona erdirilmesi adına umut ışığı olmaya devam etmektedir.

Bu kapsamda, Türkiye'nin arabuluculuğunda İstanbul'da gerçekleştirilen ikinci tur barış görüşmeleri, uluslararası toplumun yakından takip ettiği kritik bir dönemeç olmuştur. Görüşmeler, çatışmaların yoğunlaştığı ve tarafların pozisyonlarının sertleştiği bir dönemde, barışın tesisine yönelik önemli bir fırsat olarak görülmüştür.

Türkiye, coğrafi ve tarihi konumu gereği Rusya ve Ukrayna arasında stratejik bir köprü vazifesi görmekte, her iki ülke ile de güçlü diplomatik ilişkiler yürütmektedir. Bu nedenle, İstanbul'da düzenlenen barış görüşmelerine ev sahipliği yapması, Türkiye'nin bölgesel ve küresel siyaset sahnesinde yükselen bir aktör olarak dikkat çekmesini sağlamıştır.

Türkiye'nin arabuluculuğu, tarafların doğrudan müzakere zemini bulması ve güven artırıcı adımlar atılması bakımından büyük önem taşımaktadır. Türkiye'nin tarafsız ve yapıcı yaklaşımı, görüşmelerin ciddi ve sonuç odaklı geçmesine zemin hazırlamıştır.

Ukrayna heyeti, savaşın sona ermesi için temel koşul olarak kapsamlı bir ateşkes ilan edilmesini ve fiili çatışmaların durdurulmasını talep etmiştir. Ayrıca, savaş boyunca esir düşen askerlerin karşılıklı olarak serbest bırakılması ve çatışmalar sırasında kaçırılan çocukların ailelerine iadesi gibi insani talepler de görüşmelerin öncelikli maddeleri arasında yer almıştır. Ukrayna, toprak bütünlüğünün korunması ve uluslararası sınırların tanınması konusundaki hassasiyetini açıkça ortaya koymuştur.

Buna karşılık, Rusya ise 2022 yılında ilhak ettiğini ilan ettiği Donetsk, Luhansk, Herson ve Zaporizhzhia gibi bölgelerden Ukrayna ordusunun tamamen çekilmesini ve bu bölgelerin Rusya egemenliği altında kalmasını şart koşmuştur. Rusya'nın bu talepleri, uluslararası hukukun genel kabul gören prensipleri ile çelişmekte ve Ukrayna tarafından reddedilmektedir. Taraflar arasındaki bu temel anlaşmazlık, barış görüşmelerinde en kritik tıkanma noktası olmuştur.

Barış sürecine yönelik diplomatik hareketlilik sadece İstanbul görüşmeleriyle sınırlı kalmamış; Almanya Başbakanı Friedrich Merz ve ABD Başkanı Donald Trump da aktif olarak diplomatik temaslarda bulunmuştur. Friedrich Merz, Avrupa Birliği'nin birliğini ve Ukrayna'nın desteklenmesini vurgularken, ABD Başkanı Donald Trump ise taraflar arasında adil bir ateşkesin sağlanması için ara buluculuk ve müzakere çağrılarında bulunmuştur.

Bu aktörlerin devreye girmesi, barış görüşmelerine uluslararası meşruiyet kazandırmış ve taraflara baskı mekanizmaları oluşturmuştur. Ancak, aynı zamanda tarafların taviz vermesi konusunda çekincelerinin devam etmesi, çözüm yolunda önemli engeller olarak durmaktadır.

İstanbul'da yapılan ikinci tur barış görüşmelerinde, taraflar arasında henüz kalıcı ve kapsamlı bir uzlaşma sağlanamamıştır. Ateşkes ve sınır meselelerinde görüş ayrılıkları sürerken, görüşmelerin devam etmesi ve üçüncü tur müzakerelerin planlanması kararlaştırılmıştır. Tarafların esneklik göstermesi durumunda, bu diplomatik süreç savaşın sona erdirilmesi için önemli bir araç olabilecektir.

Bununla birlikte, sahada yaşanan çatışmaların devam etmesi ve zaman zaman tırmanış göstermesi, barış umutlarının kırılmasını ortaya koymaktadır. Uluslararası toplumun ve bölgesel aktörlerin daha aktif bir şekilde sürece müdahil olması ve taraflara sürdürülebilir çözümler konusunda destek vermesi gerekmektedir.

Rusya-Ukrayna çatışmalarının uzun süreli ve kanlı bir savaşa dönüşmesi, bölgesel istikrarı ve uluslararası hukuk düzenini tehdit etmektedir. İstanbul'daki barış görüşmeleri, bu yıkıcı sürecin sona erdirilmesi için önemli bir fırsat yaratmış, ancak henüz somut sonuçlar alınamamıştır. Türkiye'nin arabuluculuk rolü ve uluslararası aktörlerin desteğiyle diplomatik kanalların açık tutulması, savaşın sona ermesi ve kalıcı barışın sağlanması açısından kritik önemdedir. Gelecek dönemde tarafların müzakere masasına dönüşü ve karşılıklı ödün verme iradesi göstermesi, sadece Ukrayna ve Rusya için değil, tüm bölge ve dünya için barış ve güvenliğin tesis edilmesi anlamına gelecektir.

ABD-HUSİLER ATEŞKESİ VE İSRAİL'İN YEMEN'E HAVA SALDIRILARI: ORTA DOĞU'DA KIRILGAN DENGELER

Yemen'deki Husi hareketi ile ABD arasında Umman'ın arabuluculuğunda sağlanan ateşkes, uzun süredir devam eden çatışmaların sonlandırılması ve insani krizin hafifletilmesi açısından önemli bir diplomatik başarı olarak değerlendirilmiştir. Ancak aynı dönemde İsrail'in, Husilerin Tel Aviv'e yönelik gerçekleştirdiği füze saldırılarına karşılık Yemen'deki hedeflere düzenlediği hava saldırıları, bölgedeki gerilimi yeniden tırmandırmış ve barış umutlarını gölgelemiştir.

Yemen'de 2014'ten beri süren iç savaş, Husiler ile uluslararası destekli Yemen hükümeti ve koalisyon güçleri arasında büyük yıkıma yol açmış, milyonlarca insanın hayatını derinden etkilemiştir. ABD'nin bölgedeki askeri ve diplomatik müdahaleleri ile bölgesel aktörlerin etkisi, çatışmaların karmaşıklığını artırmıştır. Mayıs 2025'te Umman, taraflar arasında aracılık ederek uzun süredir beklenen ateşkes anlaşmasının imzalanmasına zemin hazırlamıştır.

Ateşkesin ana hedefleri arasında çatışmaların durdurulması, insani yardımın bölgeye erişiminin sağlanması ve siyasi müzakerelerin yeniden başlaması yer almaktadır. Umman'ın taraflara sağladığı güvenilir arabuluculuk rolü, bu sürecin ilerlemesinde kritik olmuştur.

Ancak barış umutları henüz pekişmeden, Mayıs ayında Husiler tarafından İsrail'in başkenti Tel Aviv'e yönelik bir füze saldırısı gerçekleştirilmiştir. Bu saldırı, Husilerin bölgesel rakipleri İsrail'e doğrudan meydan okuması olarak algılanmış ve bölgesel dengelerde yeni bir kriz başlatmıştır.

İsrail, bu saldırıya karşılık Yemen'de Husilere ait stratejik hedeflere hava saldırıları düzenlemiştir. Bu operasyonlar, İsrail'in İran destekli Husilere karşı caydırıcılık politikasının devamı niteliğindedir. Hava saldırıları, Husilerin askeri kapasitesini zayıflatmayı ve bölgedeki etkisini sınırlandırmayı amaçlamaktadır.

Bu gelişmeler, Orta Doğu'da zaten karmaşık olan jeopolitik dengeyi daha da hassaslaştırmıştır. Ateşkesin sağlanması için gösterilen diplomatik çabalar, İsrail'in hava saldırıları ve karşılıklı füze atışları ile gölgelenmiş; taraflar arasında yeni bir silahlı çatışma riski doğmuştur.

Birleşmiş Milletler ve birçok uluslararası aktör, taraflara itidal çağrısında bulunurken, insani yardım organizasyonları Yemen'deki sivillerin durumunun giderek kötüleştiğini rapor etmektedir. Bölgedeki sivil kayıplar, sağlık altyapısının yetersizliği ve ekonomik kriz, barış sürecini daha da acil kılmaktadır.

Mayıs 2025'te Orta Doğu'da yaşanan bu iki önemli gelişme, bölgedeki barış ve istikrarın ne denli kırılgan olduğunu göstermektedir. Umman'ın arabuluculuğunda sağlanan ABD-Husi ateşkese, uzun süredir devam eden çatışmaların sona erdirilmesi için umut vadetmektedir. Ancak İsrail'in Yemen'e yönelik hava saldırıları ve Husilerin Tel Aviv'e füze saldırıları, bu umudu zedelemekte, bölgeyi yeni bir kriz noktasına sürüklemektedir.

Orta Doğu'daki tüm tarafların diplomasiye öncelik vermesi ve çatışmaların askeri yöntemlerle çözülmeye çalışılmasının önüne geçilmesi, bölgenin kalıcı barış ve refaha ulaşması için hayati önemdedir. Uluslararası toplumun bu sürece aktif katkı sağlaması ve insani krizlerin hafifletilmesi yönündeki çabaların artırılması, gelecek için umut verici adımlar olacaktır.

GAZZE KRİZİ VE ULUSLARARASI TEPKİLER: DERİNLEŞEN İNSANİ FELAKET VE DİPLOMATİK DALGALANMALAR

Birleşmiş Milletler'in yayımladığı son raporlara göre, Gazze'de yaklaşık 14.000 bebek akut yetersiz beslenme nedeniyle ölüm riskiyle karşı karşıyadır. Savaş ve abluka koşullarının yol açtığı gıda kıtlığı, sağlık hizmetlerine erişimin engellenmesi ve altyapı tahribatı, özellikle çocuklar ve savunmasız gruplar üzerinde ağır sonuçlar doğurmaktadır.

Elektrik, su ve temel sağlık hizmetlerinin eksikliği, salgın hastalıkların yayılma riskini artırırken, Gazze'deki insani yardım örgütlerinin bölgeye ulaşması da ciddi engellerle karşılaşmaktadır. Bu durum, uluslararası toplumun bölgeye yönelik acil yardım çağrılarını artırmasına yol açmıştır.

Avrupa Birliği (AB), Gazze'deki insani durumun kötüleşmesi ve İsrail'in askeri operasyonlarının artması üzerine İsrail ile olan ticaret anlaşmalarını yeniden değerlendirme kararı almıştır. AB Parlamentosu, İsrail'in yerleşim politikaları ve askeri müdahalelerinin uluslararası hukuka aykırı olduğunu belirterek, bu anlaşmaların şartlarının gözden geçirilmesi gerektiğini vurgulamıştır.

AB'nin bu hamlesi, İsrail'in uluslararası alandaki izolasyonunu artırma çabalarının bir parçası olarak yorumlanmaktadır. Ancak, bazı AB üyesi ülkeler arasında bu konuda görüş ayrılıkları sürmekte, ekonomik ve siyasi çıkarlar dengesi zorluk yaratmaktadır. Birleşik Krallık hükümeti, İsrailli yerleşimcilere yönelik yaptırımlar uygulama kararı alarak Gazze krizine ilişkin sert bir duruş sergilemiştir. Yerleşim alanlarının yasa dışı olduğu ve Filistin topraklarının işgali anlamına geldiği yönündeki uluslararası değerlendirmeleri destekleyen Londra, ekonomik ve seyahat kısıtlamaları yoluyla yerleşimcileri hedef almaktadır.

Bu yaptırımlar, Birleşik Krallık'ın Orta Doğu politikalarında önemli bir değişiklik olarak değerlendirilmekte, İsrail ile ilişkilerde gerilime yol açmaktadır. Kanada ve Fransa gibi Batılı ülkeler de İsrail'in Gazze'deki askeri operasyonlarını resmi olarak kınamıştır. Bu ülkeler, askeri müdahalelerin siviller üzerindeki yıkıcı etkilerine dikkat çekerek, çatışmaların derhal sona erdirilmesi çağrısında bulunmuştur.

Özellikle Fransa, Birleşmiş Milletler nezdinde diplomatik girişimlerde bulunarak, taraflar arasında ateşkes sağlanması için çaba göstermektedir. Kanada ise insani yardım programlarını genişleterek Gazze'deki sivillere destek sağlamaktadır. Gazze'deki kriz, sadece bölgesel bir sorun olmaktan çıkmış, küresel barış ve güvenliğe yönelik ciddi bir tehdit haline gelmiştir. Uluslararası toplumun çatışmanın siyasi çözümüne odaklanması, insani yardımın öncelikli hale getirilmesi ve kalıcı bir barış ortamının tesis edilmesi için birleşik adımlar atması elzemdir. Ancak mevcut durumda, tarafların sert tutumları ve bölgedeki güç dengelerinin karmaşıklığı, bu hedeflere ulaşmayı zorlaştırmaktadır.

Gazze'deki acil insani ihtiyaçların karşılanması için diplomatik kanalların açık tutulması ve uluslararası iş birliğinin güçlendirilmesi, önümüzdeki dönemin en kritik görevleri arasında yer almaktadır.

XI JINPING'İN MOSKOVA ZİYARETİ VE ÇİN-RUSYA İLİŞKİLERİNDE YENİ BİR DÖNEM

Mayıs 2025'te Çin Devlet Başkanı Xi Jinping'in Moskova'ya yaptığı resmi ziyaret, Çin-Rusya ilişkilerinin yeni bir seviyeye taşındığını gösteren önemli bir diplomatik gelişme olarak uluslararası kamuoyunun gündemine oturmuştur. Ziyaret, her iki ülkenin stratejik ortaklıklarını derinleştirme iradesini ortaya koyarken, uluslararası hukuk ve küresel düzen konularında ortak tutumların pekiştirildiği bir platform işlevi görmüştür.

Xi Jinping'in Moskova ziyareti, iki ülke liderinin bir araya gelerek bölgesel ve küresel konularda görüş alışverişinde bulunması ve iş birliğinin yeni boyutlarını tartışması bakımından büyük önem taşımaktadır. Ziyaret sırasında Çin ve Rusya arasında 20'den fazla kapsamlı iş birliği anlaşması imzalanmış; enerji, savunma, teknoloji, altyapı ve ticaret gibi kritik alanlarda stratejik ortaklıklar güçlendirilmiştir.

Bu anlaşmalar, Çin'in "Kuşak ve Yol" girişimi ile Rusya'nın Avrasya Ekonomik Birliği gibi bölgesel entegrasyon projeleri arasında sinerji yaratmayı amaçlamakta, iki ülke arasındaki ekonomik ve siyasi bağları derinleştirmektedir.

Liderler, özellikle uluslararası hukukun korunması, egemenlik ilkesine saygı ve çok kutuplu dünya düzeninin tesis edilmesi konularında ortak vizyonlarını teyit etmişlerdir. Bu bağlamda, Çin ve Rusya, Batı merkezli uluslararası sistemin tek taraflı müdahalelerine karşı duruşlarını pekiştirmiş; uluslararası karar alma mekanizmalarında iş birliğini artırma kararı almışlardır.

Bu ortak tutum, özellikle Ukrayna-Rusya savaşında tarafsız ya da Rusya yanlısı politikalar geliştiren Çin'in stratejik dengesini ve Rusya'nın uluslararası meşruiyetini desteklemektedir.

Çin-Rusya yakınlaşması, Asya-Pasifik bölgesinden Orta Doğu'ya, Avrupa'dan Afrika'ya kadar geniş bir coğrafyada güç dengelerinin yeniden şekillenmesine yol açmaktadır. Bu

iki nüfuz sahibi devletin iş birliği, ABD ve Batı ülkeleri tarafından dikkatle takip edilmekte ve yeni küresel güç dengelerinin oluştuğu bir dönemin habercisi olarak görülmektedir.

Enerji iş birlikleri, ortak askeri tatbikatlar ve teknoloji transferleri, bu kapsamlı ortaklığın somut göstergeleridir. Ayrıca, küresel ticaret, finans ve dijital para birimleri alanında da iki ülke arasında stratejik koordinasyon artmaktadır. Xi Jinping'in Moskova ziyareti, Çin ve Rusya arasında yeni bir diplomatik ve stratejik dönemin başlangıcı olarak yorumlanmaktadır. İmzalanan çok sayıda iş birliği anlaşması ve iki liderin ortak vizyonu, iki ülkenin küresel siyaset sahnesindeki rollerini güçlendirmekte, uluslararası hukuk ve çok kutuplu dünya düzeni ilkelerinin savunulmasında birlikte hareket etmelerini sağlamaktadır.

Bu gelişme, uluslararası ilişkilerde güç dengelerinin değiştiğine, yeni ittifakların ve iş birliği modellerinin ortaya çıktığına işaret etmektedir. Önümüzdeki dönemlerde Çin-Rusya ekseninde şekillenen politikalar, küresel barış ve güvenlik ortamı üzerinde belirleyici etkiler yaratmaya devam edecektir.

SOMALİ'DE ABD'NİN GERİ ÇEKİLMESİ VE TÜRKİYE'NİN ARTAN ETKİSİ: BÖLGESEL GÜÇ DENGELERİNDEKİ DEĞİŞİM

ABD'nin Somali'deki askeri varlığını ve mali desteğini azaltması, bölgedeki güvenlik boşluğunu derinleştirirken, bu boşluğu dolduran aktörlerden biri olarak Türkiye'nin rolü giderek artmaktadır. Ancak bu değişim süreci, yerel halk ve uluslararası toplum nezdinde karmaşık tepkiler doğurmaktadır. ABD, Somali'de yaklaşık on yıldır terörle mücadele kapsamında askeri operasyonlar yürütmekte ve yerel güvenlik güçlerine mali destek sağlamaktadır. Ancak 2025 yılında ABD'nin bu destekleri kademeli olarak azaltmaya başlaması, El-Şebab örgütünün güç kazanmasına zemin hazırlamıştır.

El-Şebab, bölgedeki istikrarsızlığı kullanarak kırsal alanlarda kontrolü artırmış, özellikle Mogadişu ve çevresinde saldırılarını yoğunlaştırmıştır. Bu durum, Somali'de güvenlik krizinin derinleşmesine ve sivil halkın risk altına girmesine yol açmıştır.

ABD'nin çekilme sürecinde Türkiye, Somali'deki varlığını güçlendirme yönünde önemli adımlar atmıştır. Ankara, askeri eğitim ve destek faaliyetlerini artırmakla kalmayıp, sağlık, eğitim ve altyapı projeleriyle de Somali'de geniş kapsamlı kalkınma hamleleri başlatmıştır.

Türkiye'nin Somali'de kurduğu askeri üs ve yürüttüğü hava operasyonları, El-Şebab'a karşı doğrudan müdahale kapasitesini artırmıştır. Ayrıca, Türkiye'nin insani yardım projeleri ve eğitim yatırımları, Somali halkının yaşam standartlarının iyileştirilmesine katkı sağlamıştır.

Ancak, Türkiye'nin hava saldırılarının özellikle siviller arasında can kayıplarına yol açması, yerel halk arasında ciddi rahatsızlık ve tepkilere neden olmuştur. Sivil kayıpların artması, halkın güvenlik güçlerine ve bölgesel aktörlere karşı güvensizliğinin derinleşmesine yol açmıştır.

Bu durum, Türkiye'nin Somali'deki meşruiyetini zedeleme riski taşımakta ve bölgedeki istikrar çabalarını olumsuz etkilemektedir. Uluslararası insan hakları örgütleri de sivillerin korunması çağrısında bulunarak, askeri operasyonların sınırlandırılmasını talep etmektedir.

Somali'de yaşanan bu dönüşüm, Doğu Afrika'nın jeopolitik dinamiklerini değiştirmekte, bölgesel güçler arasındaki rekabeti artırmaktadır. Türkiye'nin artan varlığı, özellikle Körfez ülkeleri ve Batı ülkeleri tarafından yakından izlenmektedir. Bu durum, Somali'nin bölgesel bir çekişme alanına dönüşme riskini taşımaktadır.

Aynı zamanda, El-Şebab'ın güçlenmesi ve terör tehdidinin artması, küresel güvenlik perspektifinde de önemli bir sorun olarak kabul edilmektedir. Uluslararası toplumun Somali'de barış ve güvenliğin sağlanması için koordineli çabaları sürdürmesi büyük önem taşımaktadır. ABD'nin Somali'den kademeli çekilmesi, bölgedeki güç boşluğunu derinleştirmiştir. Türkiye, bu boşluğu doldurarak askeri ve ekonomik alanda etkinliğini artırmış olsa da sivillere yönelik hava saldırılarının yol açtığı can kayıpları yerel tepkilere neden olmuştur. Somali'de kalıcı barış ve istikrarın sağlanabilmesi için askeri operasyonların hassasiyetle yürütülmesi, insani boyutun önceliklendirilmesi ve yerel halkın güveninin kazanılması kritik önemdedir. Uluslararası aktörlerin Somali'de sürdürülebilir kalkınma ve güvenlik için iş birliğini güçlendirmesi, bölgenin istikrarı ve refahı açısından hayati bir gerekliliktir.

ABD'DE TRUMP'IN TARİFE POLİTİKALARI VE YARGI KARARLARININ ETKİLERİ

2025 yılının Mayıs ayında ABD'de, eski Başkan Donald Trump'ın döneminde uygulamaya konulan kapsamlı gümrük tarifeleriyle ilgili önemli bir yargı kararı gündeme oturmuştur. Trump yönetiminin dış ticaret politikasının merkezinde yer alan bu tarifeler, federal bir mahkeme tarafından "yetki aşımı" gerekçesiyle engellenmiş, böylece ticaret rejiminde yeni bir dönemin kapıları aralanmıştır.

Donald Trump, başkanlığı süresince "Amerika'yı yeniden büyük yapma" sloganıyla korumacı ticaret politikaları benimsemiştir. Özellikle Çin'den ve bazı diğer ülkelerden ithal edilen ürünlere yüksek gümrük vergileri getirilmiş; bu tarifelerle yerli üretimin korunması, ticaret açığının azaltılması ve ABD'nin küresel ticaretteki konumunun güçlendirilmesi hedeflenmiştir.

Bu politikalar, hem iç piyasada hem de uluslararası arenada geniş yankı uyandırmış, bazı sektörlerde koruma sağlarken, diğerlerinde maliyetlerin artmasına yol açmıştır. Ayrıca, ticaret ortaklarıyla yaşanan gerilimler, küresel ekonomik ilişkileri de etkilemiştir.

Mayıs 2025'te bir federal mahkeme, Trump yönetiminin uyguladığı kapsamlı gümrük tarifelerinin yasal dayanakları konusunda önemli bir karar vermiştir. Mahkeme, yönetimin bu tarifeleri uygulama yetkisinin aşılması nedeniyle kararı durdurmuş ve federal yasaların ihlal edildiği gerekçesiyle tarifelerin geçerliliğini sorgulamıştır.

Kararın gerekçesinde, başkanlık yetkilerinin sınırları, Kongre'nin ticaret politikalarındaki rolü ve yürütme organının yetki kullanımı tartışmaları ön plana çıkmıştır. Mahkemenin bu kararı, ABD'nin ticaret rejiminde yasal denge ve denetim mekanizmalarının önemini vurgulamaktadır.

Trump yönetimi, mahkeme kararına karşı itirazda bulunmayı planlamakta ve tarifelerin uygulanmaya devam etmesi için hukuki mücadeleyi sürdüreceğini açıklamaktadır. Bu

durum, ABD içinde ticaret politikaları ve yürütme yetkileri üzerine süregelen tartışmaları yeniden alevlendirmiştir.

Politik arenada da geniş yankı bulan bu gelişmeler, 2024 başkanlık seçimleri sonrası ABD'nin iç ve dış politikasının şekillenmesinde kritik bir rol oynayacaktır.

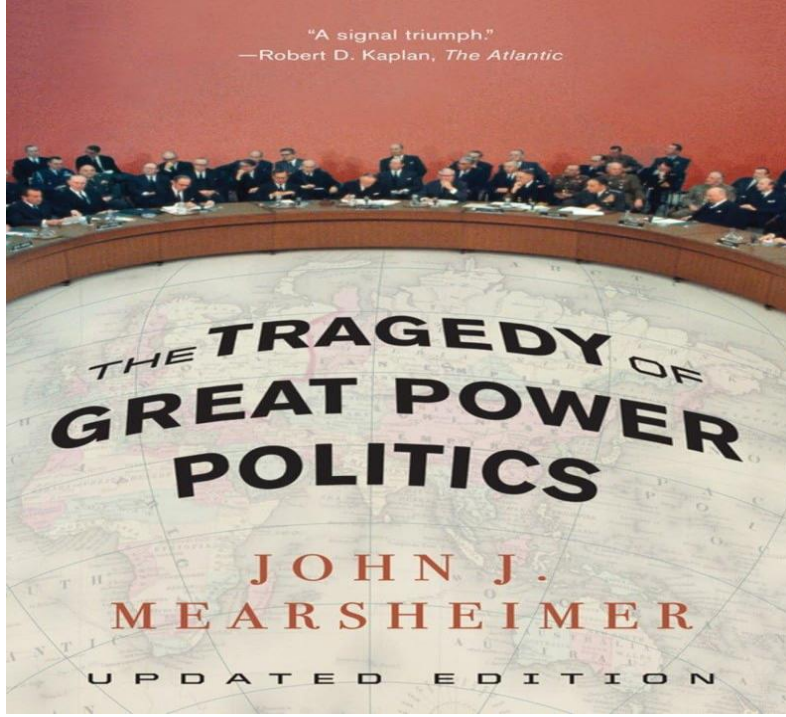
Mahkeme kararının ticaret politikaları üzerindeki etkisi, hem yerli üreticiler hem de ithalatçı firmalar tarafından dikkatle izlenmektedir. Tarifelerin kaldırılması ya da devam etmesi, ekonomik sektörlerde maliyet, rekabet ve yatırım kararlarını doğrudan etkilemektedir.

Uluslararası arenada ise ABD'nin ticaret partnerleri ve çok taraflı örgütler, bu gelişmeyi ABD'nin ticaret politikasındaki belirsizliği ve hukuk devleti ilkelerinin işletilmesi açısından önemli bir işaret olarak değerlendirmektedir.

Trump döneminde uygulanan kapsamlı gümrük tarifeleri, ABD'de ekonomi ve siyaset alanında derin etkiler yaratmış, ancak federal mahkemenin yetki aşımı gerekçesiyle aldığı engelleme kararıyla yeni bir döneme girmiştir. Hukuki süreçler devam ederken, ABD'nin ticaret politikalarının geleceği ve bu politikaların ekonomik sonuçları yakından takip edilmektedir. ABD'de ticaret rejiminin hem yasal hem de politik zeminde nasıl şekilleneceği, küresel ekonomik dengeler üzerinde de etkili olacaktır.

KİTAP TAVSİYESİ

John J. Mearsheimer'in "The Tragedy of Great Power Politics" adlı eseri, uluslararası ilişkiler alanında güç ve güvenlik dinamiklerini anlamak isteyen herkes için temel bir başvuru kaynağıdır. Ofansif realizm teorisi çerçevesinde devletlerin neden sürekli güç arayışında olduğunu, bu arayışın uluslararası sistemde nasıl çatışmalara yol açtığını detaylı ve sistematik bir şekilde açıklayan kitap, realist perspektife güçlü ve güncel bir katkı sunmaktadır. Mearsheimer, küresel siyasette yaşanan rekabetin trajik ve kaçınılmaz doğasını çarpıcı örneklerle ortaya koyarken, okuyucuya devlet davranışlarını güç merkezli bir bakış açısıyla değerlendirme imkânı tanır.

Bu eser, özellikle küresel güç dengelerinin hızla değiştiği günümüz dünyasında politikacıların, akademisyenlerin ve uluslararası ilişkiler öğrencilerinin mutlaka okuması gereken bir çalışmadır. Kitap, uluslararası politikada güç mücadelelerinin temel nedenlerini kavramak ve büyük güçler arasındaki ilişkilerin karmaşıklığını anlamak isteyenler için etkili bir rehber niteliğindedir. Gerçekçi ve analitik yaklaşımıyla "The Tragedy of Great Power Politics", dünya siyasetinin dinamiklerini çözümlemek isteyen herkese önemli perspektifler kazandıracaktır.